

Historický ústav Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

**55. ročník
2025/2026**

propozice

Tematické zaměření ročníku:

„Dvě strany téhož příběhu: Jak muž a žena kráčeli dějinami – spolu, proti sobě i vedle sebe“

Dějepisná olympiáda je jednotná pro celé území České republiky a je organizována ve dvou kategoriích a ve čtyřech soutěžních kolech.

- I. **kategorie** je určena žákům 7.-9. ročníků základních škol, 2.-4. ročníků osmiletých gymnázií a 1. a 2. ročníků šestiletých gymnázií;
- II. **kategorie** je určena žákům 1.-4. ročníků středních škol, 5.-8. ročníků osmiletých gymnázií a 3.-6. ročníků šestiletých gymnázií.

Postupová kola, termíny jejich konání:

školní kola	24.-28.11. 2025	Přesný termín ve stanoveném rozmezí určí škola.	Škola zašle předsedovi okresní komise, případně krajskému koordinátorovi seznam žáků navržených k postupu do okresního kola. Do okresního kola postupuje vždy vítěz a dále úspěšní řešitelé (dosáhli alespoň 60 % z maximálního počtu bodů), a to maximálně 3 z jedné školy (včetně vítěze). Organizátor okresního kola omezí v případě potřeby počet postupujících žáků.
okresní kola	12.-14.1. 2026	Přesný termín ve stanoveném rozmezí a postup konání určí příslušné oddělení krajského úřadu (KU), resp. organizace jím pověřená po dohodě s okresní komisí DĚO.	Organizátor okresního kola zašle předsedovi krajské komise, případně krajskému koordinátorovi, seznam žáků navržených k postupu do krajského kola. Do krajského kola postupuje vždy vítěz a dále úspěšní řešitelé (dosáhli alespoň 60 % z maximálního počtu bodů). Organizátor krajského kola omezí v případě potřeby počet postupujících žáků.

krajská kola	30.3.-1.4. 2026	Přesný termín ve stanoveném rozmezí a postup konání určí KÚ, resp. organizace jím pověřená po dohodě s krajskou komisí DĚO.	Do ústředního kola postupuje z každého krajského kola vždy vítěz a dále nejlepší řešitelé z celé republiky , které vybere tajemník ústředního kola podle počtu získaných bodů, bez ohledu na zastoupení krajů, a tak, aby celkový počet účastníků ústředního kola nepřesáhl 50 v obou kategoriích dohromady. Řešitelé postupující do celostátního kola musí dosáhnout minimálně 70% z maximálního počtu bodů (a to i v případě vítěze krajského kola).
celostátní kolo	18.-19.5. 2026	Organizátor krajského kola zašle nejpozději do 12. 4. 2026 na adresu deo@uhk.cz seznam všech účastníků krajského kola s dosaženým počtem bodů u každého účastníka. Počty soutěžících a hodnocení všech postupových kol. U 5 nejlepších účastníků uveďte: ▪ NÁZEV A ADRESU ŠKOLY ▪ KONTAKTNÍ ÚDAJE NA SOUTĚŽÍČÍ (e-mail) ▪ KONTAKTNÍ ÚDAJE NA UČITELE, KTERÝ ŽÁKA NA OLYMPIÁDU PŘIPRAVOVAL (e-mail, telefon) Tajemník soutěže zašle vybraným soutěžícím pozvánku s informacemi a pokyny k celostátnímu kolu. Součástí celostátního kola je písemný test a tvorba historického výstupu s prezentací (obě soutěžní části budou realizovány v místě konání, nebude nutné zasílat nic předem).	

Zadání pro jednotlivá kola soutěže budou spolu s řešením zaslána **krajským koordinátorům soutěží** (pracovníci KÚ).

Termíny odeslání soutěžních otázek koordinátorům:

pro školní kola: **18. 11. 2025** (termín zaslání školám 20. 11. 2025)

pro okresní kola: **6. 1. 2026** (termín zaslání školám 8. 1. 2026)

pro krajská kola: **24. 3. 2026** (termín zaslání školám 26. 3. 2026)

Důležité upozornění

Z důvodu regulérnosti soutěže prosíme o dodržení jednotných termínů stanovených v propozicích. V případě opodstatněné změny termínu okresního či krajského kola nahlaste vše tajemníkovi soutěže! Po skončení termínu stanoveného pro dané kolo v propozicích bude **správné řešení zveřejněno na webových stránkách soutěže. Prosím, nesdělujte** správné řešení před skončením termínů pro konání jednotlivých kol a **nezveřejňujte je** na webu dříve, než bude vše zveřejněno oficiálně!!

Organizace soutěže

Soutěž je určena zájemcům o historii. Ve všech kolech **řeší soutěžící zadané úkoly samostatně v časovém rozpětí 90 minut** s časovou rezervou na odevzdání. **Utajení textů úloh je nezbytnou podmínkou regulérnosti soutěže.** V průběhu všech kol soutěže není povoleno používat jakékoliv studijní materiály.

Elektronickou přihlášku do ústředního kola může vyplnit a zaslat soutěžící, rodič či vyučující, který soutěžícího na soutěž připravoval. Přijetím elektronické přihlášky je soutěžící do ústředního kola olympiády závazně přihlášen.

**Adresář krajských garantů Dějepisné olympiády ve školním roce
2025/2026**

<i>Kraj</i>	kontaktní osoba pro krajská kola	kontaktní osoba pro krajská kola
PRAHA	Mgr. Věra Belešová, Dům dětí a mládeže Jižní Město Šalounova 2025 149 00 Praha 4 tel: 778 485 273 belesova.vera@ddmjm.cz	Tereza Majorová, Magistrát hl. m. Prahy. Odb. sportu a volného času, odd. volného času. Jungmannova 35/29, 110 00 Praha tel. 236 005 955 tereza.majorova@praha.eu
STŘEDOČESKÝ	Bc. Petr Hoskovec, KÚ Odb. školství, Odd.mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 tel: 257 280 263 hoskovecp@kr-s.cz	Bc. Petr Hoskovec, KÚ Odb. školství, Odd.mládeže a sportu Zborovská 11, 150 21 Praha 5 tel: 257 280 263 hoskovecp@kr-s.cz
ÚSTECKÝ	Bc. Pavel Kucler, KÚ Odb. školství, mládeže a tělovýchovy Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem tel: 475 657 969, 777 499 821 kucler.p@kr-ustecky.cz	Bc. Petra Mecalová DDM Ústí nad Labem Velká Hradební 19, 400 01, Ústí nad Labem tel: 475 210 861, 603 851 713 predskolni@ddmul.cz
LIBERECKÝ	Ing. Eva Hodbod'ová, KÚ, Odb. školství, mládeže a tělovýchovy U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2 tel.: 485 226 635, 739 541 550 eva.hodbodova@kraj-lbc.cz	
PLZEŇSKÝ	Mgr. Ludmila Novotná, KÚ, Odb. školství, mládeže a sportu Škroupova 18, 306 18 Plzeň tel.: 377 195 373 ludmila.novotna@plzensky-kraj.cz	
KARLOVARSKÝ	PhDr. Jakub Formánek, Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně, p.o. email: formanek@goaml.cz , tel.: 739417414	Bc. Lenka Butašová – KÚ, Odb. školství, mládeže a tělovýchovy Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary, tel.: 354 222 476, mob.: 601 214 150 lenka.butasova@kr-karlovarsky.cz
JIHOČESKÝ	Jiří Anděl, KÚ, Odb. školství, mládeže a tělovýchovy, odd. mládeže, tělovýchovy a sportu, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice; pracoviště ul. B. Němcové 49/3, 370 76 ČB tel.: 386 720 933 andel@kraj-jihocesky.cz	Bc. Luděk Doležal DDM ČB, U Zimního stadionu 1, 370 01 České Budějovice tel.: +420 720 072 745 dolezal@ddmcb.cz

VYSOČINA	Ing. Karolína Smetanová , KÚ Odb. školství, mládeže a sportu Odd. mládeže a sportu Jihlava, Věžní 28, kancelář číslo 108, tel.: 564 602 942 Smetanova.K@kr-vysocina.cz	Šárka Brothánková , Dům dětí a mládeže Pelhřimov, Třída Legii 382, 39301 Pelhřimov, tel.: 606041096, sbrothankova@ddm.pel.cz
-----------------	--	--

KRÁLOVÉ-HRADECKÝ	Mgr. Iva Polednová , KÚ, Odb. školství, Odd. primárního a zájmového vzdělávání, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové tel.: 495 817 771, mob.: 702 175 793 ipolednova@kr-kralovehradecky.cz	Mgr. Dana Beráková , Královéhradecký krajský institut pro vzdělávání a inovace . školské zařízení pro DVPP a středisko služeb školám, p.o., Hradec Králové, Štefánikova 566, 500 11 Hradec Králové, tel.: 725 059 837 berakova@cvkhk.cz
PARDUBICKÝ	Mgr. Lenka Havelková , KÚ, Odb. školství Odd. organizační a vzdělávání, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, tel.: 466 026 215 lenka.havelkova@pardubickykraj.cz	Mgr. Ivona Syrová , CCV Pardubice, tel.: 601 504 418 souteze@ccvpardubice.cz
JIHOMORAVSKÝ	Bc. Jana Toninger Konečná , KÚ, Odb. školství, odd. prevence a volnočasových aktivit, Žerotínovo nám. 3, pracoviště: Cejl 73; 601 82 Brno tel.: 541 658 306 toninger.jana@kr-jihomoravsky.cz	Mgr. Zdeňka Antonovičová , SVČ Lužánky, ved. odd. Soutěže a práce s talenty, Lidická 50, 658 12 Brno, detašované pracoviště Solniční 12, tel: 723 368 276 zdenka@luzanky.cz
ZLÍNSKÝ	Ing. Monika Čevelová , KÚ, Odb. školství, mládeže a sportu, odd. mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů, Tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín, tel.: 577 043 771 monika.cevelova@zlinskykraj.cz	PhDr. Pavel Kočí kocip@email.cz
OLOMOUCKÝ	Mgr. Luboš Kubes , KÚ, Oddělení krajského vzdělávání, Odbor školství a mládeže Jeremenkova 40 b, 779 11 Olomouc, tel.: +420 585 508 661 l.kubes@olkraj.cz	Mgr. Rostislav Dočkal rostad@centrum.cz , 581 211 739 Pracoviště: ZŠ a MŠ J.A.K. Přerov – Předmostí, Hranická 14
MORAVSKOSLEZSKÝ	Mgr. František Pokluda , KÚ, pověřen vedením oddělení mládeže a sportu, Odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2 tel.: 595 622 420 frantisek.pokluda@msk.cz	Mgr. Robert Novotný Základní škola a mateřská škola Mitušova 8/1115 700 30 Ostrava – Hrabůvka tel.: 724 059 338 novotny@zsmitusova16.cz

Doporučená studijní literatura a zdroje

I. kategorie	II. kategorie
Školní kolo Učebnice a dějepisné atlasy pro základní školy a odpovídající ročníky gymnázií. Lenderová, Milena - Kapičková, Božena - Burešová, Jana - Maur, Eduard. <i>Žena v českých zemích od středověku do 20. století</i> . eds. Milena Lenderová, Božena Kapičková, Jana Burešová, Eduard Maur. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. 853 s. : il. (Česká historie) ISBN:978-80-7106-988-1 Co dělají ženy na fotografii?	Školní kolo Učebnice a dějepisné atlasy pro střední školy a gymnázia. Lenderová, Milena - Kapičková, Božena - Burešová, Jana - Maur, Eduard. <i>Žena v českých zemích od středověku do 20. století</i> . eds. Milena Lenderová, Božena Kapičková, Jana Burešová, Eduard Maur. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. 853 s. : il. (Česká historie) ISBN:978-80-7106-988-1 Světová válka mění společenské postavení ženy - ČT edu - Česká televize Čím mohly být ženy ve středověku?
I. kategorie	II. kategorie
Okresní kolo FULDA, Anne. <i>Ženy v čele státu: od Kleopatry po Alžbětu II. : umění vládnout</i> . Překlad Helena BEGUIVINOVÁ. [Praha]: Bourdon, 2024. 347 stran. ISBN 978-80-7611-217-9. DUBY, Georges: <i>O lásce</i> . In: DUBY, Georges: <i>Vznešené paní z 12. století I</i> . Brno 1999, s. 91 – 130. ISBN: 80-7108-135-3. Potížistky. Dokumentární série o ženách iVysílání ČT Jakou ženu vybrali pro reklamu? + literatura z předchozího kola	Okresní kolo CHRISTINE-SOUKUPOVÁ, Věra. <i>Kniha o městě dam</i> . Kristina Pisánská ; překlad, úvodní studie a komentáře Věra Soukupová. Praha : Argo, 2018. 312 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh : ilustrace (některé barevné), faksimile ; (Memoria medii aevi ; svazek 26; Litteraria et poetica) [Přeloženo z francouzštiny] ISBN:978-80-257-2484-2 DVOŘÁKOVÁ KANĚČKOVÁ, Eva - <i>Výchova dívek v Čechách a na Moravě: školství v 19. století genderovou perspektivou</i> . Eva Dvořáková Kaněčková. Vydání 1. Praha : Grada, 2020. 199 stran:faksimile; (Pedagogika) ISBN:978-80-271-1292-0. Františka Plamínková: Pionýrka rovnosti - ČT edu - Česká televize Jak viděli ženu? + literatura z předchozího kola
I. kategorie	II. kategorie
Krajské kolo	Krajské kolo

LE GOFF, Jacques.: <i>Muži a ženy středověku</i>. Vydání 1. Praha: Vyšehrad, 2013, 447 stran. ISBN 978-80-7429-377-1. ABRAMSOVÁ, Lynn.: <i>Zrození moderní ženy. Evropa 1789-1918</i>. Centrum pro studium demokracie a kultury 2005. BOCKOVÁ, Gisela – <i>Ženy v evropských dějinách: od středověku do současnosti</i>. Praha: Lidové noviny, 2007. ISBN: 978-80-7106-494-7. Božena: Vlastní cestou, první a všem navzdory - ČT edu - Česká televize + literatura z předchozích kola + beletrie: NĚMCOVÁ, Božena: <i>Divá Bára a jiné dívky na útěku</i>. Praha 2019.	PACHMANOVÁ, Martina a kol: <i>Civilizovaná žena: ideál i paradox prvorepublikové vizuální kultury</i>. Praha: 2021 LENDEROVÁ, Milena - BEZECNÝ, Zdeněk. Šlechtická korespondence jako pramen v gender history. Milena Lenderová, Zdeněk Bezecný. In: <i>Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie : (sborník příspěvků z IV. pardubického bienále 27.-28. dubna 2006)</i>/ Pardubice : Univerzita Pardubice, 2006 s. 525-532. HOFFMANOVÁ, Jaroslava. <i>Prvenství žen: ženy iniciativní, vzdělané a tvořivé</i>. Jaroslava Hoffmannová. Vydání první Praha : Ústav T.G. Masaryka, o.p.s. : Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2016. 208 stran ISBN:978-80-86142-56-2; 978-80-87782-65-1 Odborný článek: Rozvoj vzdělávání žen na Moravě a ve Slezsku v 19. a na počátku 20. století + literatura z předchozího kola + beletrie: MORNŠTAJNOVÁ, Alena: <i>Hana</i>. Brno 2017.
I. kategorie	II. kategorie
Celostátní kolo SULLEROT, Evelyne.: <i>Krize rodiny</i>. Karolinum 1999. LENDEROVÁ, Milena - <i>A ptáš se, knížko má: ženské deníky 19. století</i>. Milena Lenderová. Praha : Triton, 2008. 355 s. : fotografie ISBN:978-80-7254-956-6. BAHENSKÁ, Marie.: <i>Počátky emancipace žen v Čechách: Dívčí vzdělávání a ženské spolky v Praze v 19. století</i>. Libri 2005. Ženský svět Národní knihovna České republiky Digitální knihovna Kramerius Československá historie v příbězích každodenního života + literatura z předchozích kol	Celostátní kolo KŘÍŽOVÁ, Lenka. <i>Milenky, manželky, matky: Podoby a proměny vztahu muže a ženy ve druhé polovině 19. století</i>. Praha: Academia, 2025. ISBN: 978-80-200-3583-7. <i>Vyvlastněný hlas: proměny genderové kultury české společnosti 1948-1989</i>. Hana Havelková, Libora Oates-Indruchová (eds.) ; další autorky a autoři: Petra Hanáková, Barbara Havelková, Kateřina Kolářová, Petra Klvačová, Jan Matonoha, Denisa Nečasová, Petr Roubal, Věra Sokolová, Veronika Šprincová, Ivan Vodochodský, Kateřina Záborská. Vydání první Praha : Sociologické nakladatelství, 2015. 512 stran : ilustrace (Post ; 14. svazek) [Hřbetní název: Vyvlastněný hlas] ISBN:978-80-7419-096-4

+ beletrie: BRONTEÖVÁ, Charlotte: <i>Jana Eyrová</i>. Praha 2018. SEDLÁČKOVÁ, Andrea: <i>Moje pařížská revoluce</i>. Praha 2014.	KRÁL, Pavel - Muž a žena mezi přechodovými rituály rodinného života v raně novověkých pramenech. Král, Pavel. In: <i>Společnost v zemích habsburské monarchie a její obraz v pramenech (1526-1740)</i> / České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, 2006 s. 425-439. BAHENSKÁ, Marie - HECZKOVÁ, Libuše - MUSILOVÁ, Dana: <i>Nezbytná, osvobozující, pomlouvaná. O ženské práci</i>. Hradec Králové 2017. MUSILOVÁ, Dana: <i>Z ženského pohledu: poslankyně a senátorky Národního shromáždění Československé republiky 1918-1939</i>. České Budějovice 2007. Ženské listy Národní knihovna České republiky Digitální knihovna Kramerius + literatura z předchozích kol + beletrie: VANČURA, Vladislav: <i>Markéta Lazarová</i>. Praha 2015. HORŇÁKOVÁ-CIVADE, Lenka: <i>Grófká</i>. Praha 2019.
---	---

Kontakty:

Garant: Mgr. Tamara Tomanová, Ph.D.

email: tomanta1@uhk.cz

Tajemnice: doc. PhDr. Veronika Středová, Ph.D.

email: veronika.stredova@uhk.cz

Webové stránky: [Dějepisná olympiáda - Univerzita Hradec Králové](#)

Facebook: [Facebook](#)

Oficiální e-mail: deo@uhk.cz